N°. 2284. 185[illegible]

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 28 OKTOBER.

AMSTERDAM, 27 Oktober.

Ontwerp van wet op het lager en middelbaar onderwijs.

V.

Wij zijn gevorderd tot de wetsartikelen zelve en wenschen van deze het 1e art. heden te bespreken. Het luidt aldus:

»Het lager en het middelbaar onderwijs strekken tot algemeene ontwikkeling en vorming.

»Het lager onderwijs omvat het
- lezen,
- schrijven,
- rekenen,
- de Nederlandsche taal,
- de beginselen der aardrijkskunde, der geschiedenis en der natuurkunde,
- het zingen,
- de vormleer en
- het regtlijnig teekenen.

»Het middelbaar onderwijs omvat dezelfde vakken als het lager, doch verder voortgezet, en daarenboven de beginselen der stel- en meetkunde en der levende talen, benevens de Gymnastiek."

Prijzenswaardig schijnt het ons toe, dat de eigenaardige strekking, die het lager en middelbaar onderwijs behoort te onderscheiden, op den voorgrond gesteld wordt. Die strekking wordt aangewezen te zijn: »algemeene ontwikkeling en vorming," en zoo wordt *implicite* reeds bij het eerste woord der wetsvoordragt erkend, dat het werk der opvoeding den onderwijzer niet vreemd mag wezen en opvoeding en onderwijs [illegible] niet te scheiden zijn. De erkenning van dit beginsel is voor ons niet zonder waarde. Altijd immers wordt nog door velen de stelling met hardnekkigheid vastgehouden, dat de school den kinderen alleen de gelegenheid behoort te geven tot het aanleeren van nuttige kundigheden en dat het de ouders en de godsdienstleeraars zijn, die verder voor de opvoeding, d. i. voor de oefening, de ontwikkeling, de versterking en de beschaving der onderscheidene vermogens, die in den jeugdigen mensch aanwezig zijn, te zorgen hebben: het wetsontwerp nu haalt, reeds in den aanhef van zijn eerste art., deze voor veelzijdige bestrijding vatbare en onhoudbare stelling omver en spreekt het daarentegen met duidelijke woorden uit, dat »ontwikkeling en vorming" van de vermogens en vatbaarheden, die in het kind en den knaap sluimeren, de strekking en de eigenlijke bestemming van het lager en middelbaar onderwijs zijn moet.

Men ziet, dat wij ons onbewimpeld met de door den minister vooruitgezette verklaring ten aanzien van de strekking van lager en middelbaar onderwijs ingenomen betoonen. Ongetwijfeld, dat de kinderen, terwijl zij dit onderwijs ontvangen, in kundigheden moeten toenemen: vooral echter behoort wat men in de school-wereld gewoon is de leerstof te noemen, aan »de ontwikkeling en de vorming" van den jeugdigen mensch dienstbaar te zijn. Dáár toch komt het vóóral op aan, niet zóózeer dat hij wat geleerd hebbe, maar dat hij de verschillende vermogens, welke hij van God ontvangen heeft, [illegible] zijne ligchamelijke, verstandelijke, zedelijke en godsdienstige vermogens geleerd hebbe te gebruiken. [illegible] — en deze eerste aanmerking is te gewigtig, om haar stilzwijgend voorbij te gaan — is daartoe de door [illegible] aan het onderwijs ten doel gegevene »*algemeene* ontwikkeling en vorming" voldoende? Wij ontkennen [illegible] mogen dit niet verzwijgen. Een onderwijs, [illegible] hooger beginsel releveert, dat zich van het bespreken [illegible] alle christelijke waarheden met zorgvuldigheid moet onthouden en zich ten aanzien van de godsdienst [illegible] een bloot negatief standpunt streng te handhaven acht, [illegible] onderwijs kan onmogelijk voldoende gegens, [illegible] ontwikkeling en vorming van al de vermogens aan de [illegible] gelegd zijn, zoodanig onderwijs zou zelfs veelzins schadelijk [illegible] ontwikkeling en vorming dier vermogens [illegible] kunnen worden. Behoeven wij deze onze overtuiging [illegible] te staven? Wij achten het overbodig en stippen dan ook slechts dit eene punt in 't voorbijgaan aan, dat, wanneer de godsdienst, als iets schadelijks of overtolligs, uit de school moet gebannen blijven, wanneer de atmosfeer der school niet, volgens de schoone uitdrukking van Guizot, godsdienstig zijn mag en het kind dienvolgens in de school van niets anders hoort dan van eene zekere algemeene en in den grond der zaak beginsellooze of zelfs goddelooze humaniteits-moraal, dat alsdan eene der uitnemendste gelegenheden ongebruikt blijft om het kind gemeenzaam te maken met die hoogere waarheden, die het, om gelukkig te zijn, als in merg en been moet opnemen. Zou, daarenboven, zulk een godsdiensteloos onderwijs het kind voor de waarheden der godsdienst, welke het elders of gelijktijdig, als bij de Katholieken, of eerst later, als in den regel bij de Protestanten, verneemt, niet minder ontvankelijk kunnen maken?

Om de opgegevene redenen zijn wij dan ook ver van te kunnen goedkeuren, dat slechts eene »*algemeene* ontwikkeling en vorming" als het doel van het lager en middelbaar onderwijs is aangewezen. Die ontwikkeling en vorming moet vóór alles christelijk zijn en geen wetsontwerp kan op onze onvoorwaardelijke adhæsie aanspraak maken, waarin dit niet erkend wordt.

Moet daarom echter elk wetsontwerp, dat dit ons beginsel niet volkomen huldigt, altijd verwerpelijk worden geacht? Ook dan, wanneer zoodanig wetsontwerp de gelegenheid aanbiedt ter oprigting van eigene scholen, die overeenkomstig het door ons alleen goed te keuren beginsel kunnen worden georganizeerd? Ook dan, wanneer het kans geeft, door splitsing der openbare scholen in scholen, waarin slechts kinderen van eene en dezelfde godsdienstige gezindte opgenomen worden, tot handhaving van de eigenaardige strekking, welke het onderwijs hebben moet? Ook dan, wanneer de huldiging van het christelijk beginsel in de openbare gemengde school tot gestadige kwetsing der godsdienstige begrippen, als tegenwoordig nog maar al te zeer het geval is, aanleiding zou geven? Wij gelooven dat deze vragen naauwelijks eene beantwoording behoeven. Ja, diep beklagenswaardig is het, dat wij, sinds de godsdienstige eenheid verbroken is geworden, in den toestand verkeeren, dat niet alle lager en middelbaar onderwijs van christelijke beginselen bezield kan zijn; maar, terwijl die toestand feitelijk aanwezig is, mag hij bij de regeling van het onderwijs niet uit het oog worden verloren. En minder noodlottig is het, in dien staat van zaken, dat de strekking van het onderwijs in de openbare gemengde school is eene algemeene ontwikkeling en vorming, dan eene zoodanige, die regtstreeks vijandig is aan de pozitief-christelijke en alleen ware beginselen, welke wij ongeschonden aan onze kinderen moeten overleveren, gelijk wij ze ongeschonden van onze vaderen ontvangen hebben.

Na hetgeen wij in ons vorig opstel gezegd hebben, kunnen wij thans het stilzwijgen bewaren over de indeeling van lager en middelbaar onderwijs. Bij art. 2 hebben wij, trouwens, daarop nog terug te komen. Over datgene echter, wat, volgens art. 1, het lager en middelbaar onderwijs omvat, een enkel woord.

Slechts een paar aanmerkingen hebben wij daarop te maken. De eerste is deze: Het lager onderwijs omvat o. a. »de Nederlandsche taal." Die dus de Nederlandsche taal onderwijst, geeft lager onderwijs. Is het nu niet te vreezen, dat de hoogleeraren in de fakulteit der letteren en wijsbegeerte aan onze hoogescholen, voor zoo verre zij de Nederlandsche letteren te behandelen hebben, eene akte van algemeene toelating tot het geven van lager en middelbaar onderwijs zullen moeten verkrijgen? Immers, hoe zullen zij de Nederlandsche letteren onderwijzen, zonder tevens de Nederlandsche taal te onderwijzen? Eene tweede aanmerking geldt het verpligte onderwijs in »de *beginselen* der aardrijkskunde, der geschiedenis en der natuurkunde." Wij vatten niet duidelijk wat hiermede bedoeld wordt. Die elementair onderwijs geeft in aardrijkskunde, geschiedenis, enz., onderwijst daarom nog niet de beginselen der aardrijkskunde, geschiedenis, enz. Wat, overigens, te verstaan onder het hier gebezigde woord geschiedenis? Bedoelt men er mede de algemeene geschiedenis, of de vaderlandsche geschiedenis, of soms ook de bijbelsche geschiedenis? 't Schijnt ons toe, dat dit niet in 't onzekere mag blijven.

Ten slotte nog dit. Daar zijn er, die nog andere dan de opgegevene vakken tot het lager en middelbaar onderwijs zouden wenschen betrokken te zien. De een wil, dat bij het lager onderwijs melding worde gemaakt van »nijverheid en landbouw," een ander, dat onder het middelbaar onderwijs opgenomen worde het onderwijs in »de eerste beginselen der Staatshuishoudkunde," en wat dies meer zij. Wat ons betreft, wij meenen dat aan die verlangens niet kan voldaan worden. Het onderwijs in al die vakken kan onmogelijk verpligtend worden gemaakt voor allen, en, wat nog meer zegt, het ligt geheel en al buiten het gebied van lager en middelbaar onderwijs.

Bij het voorloopig verslag over hoofdstuk I, heeft de kommissie van rapporteurs de algemeene bedenkingen, omtrent de begrooting gemaakt, verzameld.

Omtrent die begrooting van Staatsuitgaven, als een geheel beschouwd, kan de kommissie van Rapporteurs niet verhelen, dat zij geen gunstigen indruk heeft gemaakt. Het eindcijfer daarvan klimt tot *f* 72,118,891.29½. Vergelijkt men dat eindcijfer met dat van sommige der Staatsbegrootingen, die in de laatste jaren werden aangeboden, dan valt de vergelijking niet ten voordeele van de tegenwoordige uit. Klimt men tot een vroeger tijdperk op, dan ziet men, dat het totale cijfer der begrooting voor 1848, zoo als zij oorspronkelijk der Kamer werd aangeboden, *f* 71.573,486, dat der begrooting voor 1849 *f* 71,177.718 bedroeg, en dus zes tonnen gouds of zelfs een millioen minder dan thans wordt aangevraagd. Al verliest men nu ook niet uit het oog, dat deze laatste vergelijking in sommige opzigten mank gaat, en dat men bijv. daarbij de aanzienlijke som op de tegenwoordige begrooting voor amortisatie van schuld uitgetrokken in rekening moet brengen, toch blijft nog altijd aanleiding genoeg, om zich over het hooge cijfer, waartoe de Staatsuitgaven weder allengs gestegen zijn, ernstig te beklagen. Ook dan blijft het eene onbetwistbare, maar treurige waarheid, dat de inkrimping die bij en na de Grondwetsherziening van 1848 in de Staatshuishouding heeft plaats gehad; — dat het offer, destijds door de Kroon gebragt; — dat de vermindering van meer dan een millioen, die men sedert gelukkig genoeg geweest is door amortisatie van schuld in den rentelast te brengen, al meer en meer overschaduwd worden door de verhooging van andere Staatsuitgaven; zoodat men wat het totaal bedrag daarvan aangaat tot vóór 1848 terugkeert.

De bezwaren tegen het hooge cijfer, waarop de Staatsuitgaven voor 1845 worden geraamd, verminderden niet naar mate men meer in de bijzonderheden der aaangebodene Staatsbegrooting doordrong. Men meende daarin maar al te veel blijken te bespeuren, dat de Regering meer en meer toegeeft aan den aandrang, die uit den aard der zaak steeds bestaat tot het opdrijven der Staatsuitgaven, en niet streng genoeg zich tot het volstrekt noodzakelijke beperkt. Door een tal voorbeelden trachtte men die stelling te staven. Zoo beriep men zich op de verhooging van de kosten der gezantschappen in Hoofdstuk III; op de [illegible] in Hoofdstuk IV; op den post van *f* 40,000 voor de tentoonstelling te Parijs in hoofdstuk V; op sommige uitgaven ten behoeve der Departementen van Marine en Oorlog, die meer het personeel dan het materieel betreffen, meer van zekere weelde getuigen dan dat zij tot verbetering van 's lands defensie-wezen zouden strekken. Al verder voerde men aan dat de inrigting van sommige hoofdstukken der thans aangebodene Staatsbegrooting medebrengt, dat op de daarbij uitgetrokken posten minder zal kunnen worden bespaard dan in vroegere jaren. De Regering heeft daarom de som voor onvoorziene uitgaven verlaagd, misschien ook met het doel om de verhooging van het eindcijfer minder in 't oog te doen vallen, maar zal zich daardoor later te ligter genoodzaakt zien tot de aanbieding van aanvullingswetten.

Allermeest echter vestigde men de aandacht op de zorgwekkende uitbreiding, die het cijfer der uitgaven voor openbare werken toennemend erlangt. Daartegen werd wel aangevoerd, dat die uitbreiding slechts voor een deel aan het tegenwoordig ministerie is te wijten, daar onder het vorig bewind aanzienlijke werken, zoo als

die aan de hoofdrivieren en tot sluiting van het kanaal van St. Andries, begonnen of ontworpen zijn, welke thans wel niet kunnen worden gestaakt; doch men antwoordde daarop, dat dan toch ook in dit opzigt door verdeeling der daartoe noodige uitgaven over meerdere jaren, met meer matiging kon worden te werk gegaan.

Als bewijs, dat de Regering zich niet genoeg beijvert, om de Staatsuitgaven zooveel doenlijk te beperken, beriep men zich op de omstandigheid, dat geene enkele der nog mogelijke groote bezuinigingen tot stand gebragt of zelfs genoegzaam voorbereid was. Het brengen van de Algemeene Rekenkamer op eenen minder kostbaren voet; de afschaffing of hervorming van het Hoog Militair Geregtshof; de nieuwe regterlijke inrigting en vele dergelijke nuttige zaken, waarop bij herhaling, ook in 't belang van 's Rijks finantien is aangedrongen, bleven achter. In plaats daarvan werd bij de meeste takken van algemeen bestuur het aantal ambtenaren steeds vermeerderd, of werd het bedrag hunner bezoldiging verhoogd."

Ofschoon uit den aard der zaak omtrent sommige der voorafgaande beschouwingen tusschen de leden eenig verschil van gevoelen heerschte, heeft toch in al de afdeelingen de groote meerderheid zich vereenigd in het denkbeeld om met den meest mogelijken ernst bij de Regering op het paal en perk stellen aan de uitbreiding van 's Rijks uitgaven en het inkrimpen daarvan waar dit nog mogelijk is aan te dringen. Er waren leden die de overtuiging uitdrukten, dat zoolang het eindcijfer der Staatsbegrooting niet tot 70 millioen was teruggebragt, 's Rijks geldmiddelen niet geacht konden worden in eenen goeden, normalen staat te verkeeren.

In naauw verband met de voorafgaande beschouwingen heeft men algemeen de vrees uitgedrukt, dat de voorgedragene Staatsbegrooting, hoe hoog het eindcijfer daarvan reeds zij opgevoerd, niet volledig is, en hoogstwaarschijnlijk in den loop van het dienstjaar nog door suppletoire begrootingen aanmerkelijk zou stijgen. Men wees daarbij op de bijdrage van *f* 400,000 die aan de Rhijnspoorweg-maatschappij zou moeten worden gedaan: op de *f* 200,000 bij eene reeds vastgestelde wet voor het scheepvaartkanaal van Assen naar Groningen toegezegd, en op de wetsvoordragten betrekkelijk het Noordbrabantsche uitwaterings-kanaal en de stichting van het stoomgemaal op den IJssel, welker weder-indiening redelijkerwijze verwacht kan worden. Voegt men nu daarbij, dat de Regering zelve de mogelijkheid onderstelt van in 1855 tot belangrijke uitgaven genoodzaakt te zullen zijn, waarvoor nog geene som op de begrooting is uitgetrokken, zoo als bijv. voor het meer radikaal herstel van gebouwen op het Binnenhof te 's Gravenhage, dan schijnt men zich niet aan overdrijving schuldig te maken door aan te nemen, dat het eindcijfer nog met een millioen gulden kan worden verhoogd.

Bij deze beschouwingen is door den heer van Bosse eene nota gevoegd ten betooge, dat nu reeds kan worden overgegaan tot eene meer afdoende vermindering van lasten. Wij deelen den inhoud daarvan later mede.

Men leest in den *Univers:*

»'t Is niet alleen op het slagveld dat de toenadering van Frankrijk en Engeland de geestdrift van beide volken schijnt op te wekken, maar ook in liefdewerken. Heeft Frankrijk zich bediend van Engelsche schepen om een gedeelte zijner krijgslieden op het oorlogstooneel over te brengen, Engeland heeft op zijne beurt van het Katholicismus zijne vrome dochters van den Heiligen Vincentius a Paulo geleend, ten einde van haar de uitoefening der liefde te leeren, welke het Protestantismus slechts op onvolkomene wijze aan dat land heeft doen behouden.

»Wij hebben verscheidene dagbladartikelen uit Londen medegedeeld, welke de bewondering hebben geopenbaard die in Engeland verwekt is geworden door de toewijding der liefdezusters te midden der choleralijders en gekwetsten van ons Oostersch leger. Het Protestantismus is bewogen geworden ten gevolge van den indruk op de gemoederen te weeg gebragt, door al hetgeen de Engelsche korrespondentiën van onze aalmoezeniers en liefdezusters verhaald hebben. Regtzinnigen hebben de reden gezocht dier voortreffelijkheid van het Katholicismus in hare liefdadigheidsinstellingen, en te zelfder tijd het middel, om het Protestantismus uit hare minderheid zich te doen verheffen. Zoodra was niet dat vraagpunt gesteld, of men heeft er op geantwoord met een ijver en eene zelfverloochening, die de godsdienstige gevoelens van Engeland tot eer strekken. Propaganda's hebben aangeboden nieuwe aalmoezeniers te zenden; dames van de groote wereld hebben zich aangeboden, om te midden der gekwetste soldaten het werk der zusters van den H. Vincentius a Paulo te leeren. Geld is overvloedig gezonden, en de eerste zendelingen der liefdadigheid hebben Engeland verlaten, onder direktie van mevrouw Nightingale, die sedert lang te Londen aan het hoofd der goede werken in Engeland staat. Het pusyistiesch klooster van miss Sellon heeft een zeker getal personen daartoe geleverd.

»Om te beter den geest te doen kennen, welke die liefdadige zendelingen bezielt, moeten wij hierbij voegen, dat die dames in hare rangen hebben opgenomen vijf liefdezusters uit een klooster te Dublin en vijf zusters der Genade uit het huis van Bermondsey te Londen. Alle vertrekken onder de direktie van mevrouw Nightingale, die, het spreekt van zelf, haar in hare pligten de vrijheid van handelen laat, zonder welke zij die zending niet hadden kunnen aannemen. Het Engelsche gouvernement, dat zich te dien aanzien met een der katholieke bisschoppen heeft verstaan, is zoo gelukkig geweest van te kunnen medewerken om aan de Iersche soldaten den troost te schenken, dien zij door de tegenwoordigheid der vrome dochters zullen erlangen, wier zorgen zich onverschillig op protestantsche en katholieke gekwetsten zullen uitstrekken."

Wij lezen het volgende in het *Weekblad van het Regt:*

Van onderscheidene kanten gaan er klagten op tegen het artikel der nieuwe wet houdende bepaling, dat de gevangenis-straf ingaat met den dag der uitspraak van het vonnis.

Deze bepaling zou zeer goed zijn, wanneer er bij dit artikel was gevoegd: »mits niet in hooger beroep komende." Het gevolg daarvan is nu, dat al de veroordeelden thans in hooger beroep komen; omdat zij er toch niet bij verliezen kunnen: onlangs is het gebeurd, dat er een veroordeelde reeds ontslagen was, eer het hooger beroep was afgeloopen (zoo als meermalen zal gebeuren met de cellulaire gevangenisstraf). Wat is nu het gevolg hiervan? Dat het rijk door deze hoogere beroepen in een aantal getuigen-gelden zal moeten voorzien, vermits alsdan weer al de getuigen op nieuw voor den hoogeren regter moeten gedagvaard worden, en alzoo reisgelden, vergelden, schadevergoedingen voor tijdverzuim en veelal ook verblijfkosten moeten uitbetaald worden.

Van eene geachte hand wordt ons het volgende berigt over den toestand van Werkendam ter plaatsing toegezonden:

»Sommige dagbladen hangen een zeer donker tafereel op van den ongelukkigen toestand, waarin de cholera de bewoners van het dorp Werkendam heeft gebragt. Vrij sterk gekleurd mag de uitdrukking heeten, dat de inwoners, in hunne huizen, gelaten den Engel der verwoesting afwachten en tegenzien; van de verslagenheid, die aldaar heerscht; van de vele dooden — tot zes per dag — die aldaar vallen.

»Een schrijven, van daar ontvangen, dd. 10 Oct., geeft meer geruststellende berigten dienaangaande, geheel in strijd met het nieuws, in enkele bladen de laatste dagen medegedeeld. Er deden zich aldaar, ja, nog gevallen van cholera voor, maar de ziekte had een veel minder kwaadaardig karakter aangenomen. Zwakke en uitgeputte gestellen waren thans nog aan hare werking blootgesteld. In de laatste dagen waren meer bepaald kinderen aangetast; bij vele in meerderen of minderen graad aangetaste personen had men gegronde hoop van herstel. In het geheel waren omstreeks een dertigtal personen daar ter plaatse aan die ziekte of begeleidende typhus overleden. Het geheele land van Altena was, op enkele uitzonderingen na, tot heden verschoond gebleven." (*Utr. C.*)

Opgaaf van Cholera-Lijders.

Bij de plaatselijke kommissie van geneeskundig toevoorzigt alhier zijn op den 26 Oktober aangegeven 2 mannen; waarvan in het hospitaal 2 mannen, overleden 1 vrouw, van daar uitgegaan geene, blijven alzoo daar in behandeling 12 personen.

In den nacht van 25 Okt. is het gebouw der Stads-leenbank te Schoonhoven, met 2000 panden, door een brand vernield. Aan den ijver, waarmede de vijf in de stad aanwezige brandspuiten bediend werden, heeft men het te danken, dat de brand niet tot belendende gebouwen is overgeslagen. (*Amst. Cour.*)

Te Groningen heeft het onweder, dat Maandag en Dingsdag over die stad heeft gewoed, een vrij aanmerkelijken invloed op den rijkstelegraaf uitgeoefend. De lucht-elektriciteit veroorzaakte nu en dan zulke hevige stroomen op de lijn, dat de galvanometer-naald van het groningsch toestel tot driemaal toe hare magneetkracht verloor. Een der ambtenaren kreeg zelfs bij een zwaren donderslag een gevoeligen schok.

'S GRAVENHAGE, 26 Okt. Naar men verneemt is thans bij den Raad van State aanhangig een ontwerp van wet, houdende nadere bepalingen omtrent de kosten der huizen van bewaring.

ROTTERDAM, 25 Okt. Heden werd te Maasland de tentoonstelling van vee, pluimgedierte en voortbrengselen van landbouw door de *hollandsche maatschappij van landbouw* gehouden. De katalogus der ingezonden voorwerpen telde ruim 200 nommers, en werden aan de inzenders verschillende prijzen, premiën of getuigschriften vereerd. Het schoolgebouw, waarin de landbouw-voortbrengselen waren ten toon gesteld, was doelmatig en smaakvol ingerigt, en werd niet weinig opgeluisterd door de daartoe goedgunstig verstrekte planten uit de broeikassen van wijlen den wel-ed. heer J. S. van der Lelij, in leven notaris te Maassluis, waaronder bijzonder uitmunten eene oranje-pompelmoes, met bijzonder groote vrucht; eene zeer fraaije citroenboom met vruchten van buitengemeene grootte, benevens vijf ananassen, mede van bijzondere grootte, met eenige Mammelarissen en Bolea[illegible] tussen, hetwelk alles gekweekt is onder de leiding van den bekwamen tuinbaas F. Doeleman te Maassluis.

Na afloop der tentooonstelling werd de plegtigheid met het houden van een feestmaaltijd besloten. (*Amst. C*[illegible]

WORMERVEER, 25 Okt. De aanvoer van Kaas bestond heden op de markt alhier uit 30 stapels; de hoogste prijzen waren voor kleine *f* 24¾ en middelbare *f* 26 per 50 N. ℔. Deze prijzen zijn wederom hooger dan de voorgaande week, ook was er tamelijk veel kooplust, zoodat de voorraad bijna geheel werd verkocht.

Gisteren te Purmerend: voor kleine *f* 24¾ en middelbare *f* 26 per 50 N. ℔.

VLISSINGEN, 24 Okt. Heden arriveerde hier met [illegible] stoomboot de *Stad Vlissingen* Z. Exc. de minister [illegible] marine, om, zoo men verneemt voornamelijk, Zr. [illegible] fregat de Ruyter in oogenschouw te nemen. Morgen [illegible] de dag, waarop het geheele état-major en de in de [illegible]venrol geplaatste Heeren, tegenwoordig moeten zijn. [illegible]den waren zeildag van Zr. Ms. fregat de Ruyter is [illegible] niets zekers bekend. Morgen ochtend vroeg verwacht [illegible] alhier Zr. Ms. stoomschip Cycloop, komende van [illegible] Nieuwe Diep en Hellevoetsluis, met een honderdtal [illegible]manning, bestemd voor bovengenoemd fregat.

HOUTRIJK EN POLANEN, 25 Okt. Ten gevolge [illegible] veelvuldige regens is een gedeelte van den Haarlemmer meerpolder onder water en de machine de Lijnden [illegible] klaar geraakt.

APELDOORN, 26 Okt. Z. M. de Koning is gisteren voor[illegible] middag naar Soestdijk vertrokken en in den afgeloopen nacht op het Loo teruggekeerd.

COEVORDEN, 25 Okt. Gisteren morgen te elf uur hadden wij het geluk onzen Hoog-Eerw. Aartsbisschop [illegible] ons midden te ontvangen. Te Heemse werd het [illegible]tuig van Mgr. bespannen door vier paarden, [illegible] te Ane, op twee uren afstands onzer stad, wacht[illegible] onzen Hooggeachten Kerkvoogd eene eerewacht van [illegible] ruiters, die het rijtuig voorafging, waarin de Zeer Eerw. Heeren Pastoors van Nieuwschoonebeek en Coevorden M[illegible] van Heemse hadden afgehaald en waarop het rijtuig [illegible] Zijne Hoogwaardigheid volgde. Een half uur na aankomst diende Zijne Hoog-Eerw. het H. Vormsel toe aan 3[illegible] gemeentenaren van Lutten, Nieuwschoonebeek en C[illegible]vorden. Onze Edel-Achtbare heer Burgemeester ver[illegible] met zijne tegenwoordigheid de plegtigheid, die or[illegible] en zonder stoornis afliep. Onze kerk was zoo van binnen als van buiten fraai versierd. Lang zal dit luisterrijk feest in ons geheugen blijven.

BATAVIA, 7 September. Koffij met weinig voor[illegible] zonder koopers; te Samarang zijn 2500 picols tot [illegible] afgedaan.

Suiker. Alhier werden 5000 picols tot *f* 13 a [illegible] voor N°. 16 omgezet en te Samarang 3000 picols a *f* [illegible] te Soerabaya vonden 3000 picols koopers a *f* 13[illegible] 7000 picols a *f* 12½, alles voor N°. 16.

Rijst. Van blank Java werden 2300 picols tot *f* [illegible] a 150 en van ord. 2200 pic. tot *f* 110 a 115 afge[illegible]

Indigo voortdurend met koopers a *f* 3.

Gom Elastiek tot *f* 44 voor Lampong te plaatsen.

Gom d'Amar aangeboden op *f* 32.

Wisselkoers op Nederland 104.

Aangekomen: Anna Maria Wilhelmina. Fisscher, A[illegible] Jonge Jan, Hoogenstraten, Rott. - Tagal, Gobel, [illegible]recht. - Maria Jakoba, Lammerts, id. - West Ca[illegible] Rooderkerk, Middelburg. (*Hbl.*)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handels*[illegible]

TRIEST, 27 Oktober. De post uit Ned. Oost-I[illegible] brengt niets noemenswaardigs aan.

Uit Canton wordt van 10 Sept. jl. gemeld, dat [illegible] handel zeer traag was. De Keizerlijke Chinesche troepen hadden eene overwinning op de insurgenten behaald [illegible] hen tot den terugtogt genoodzaakt.

BERLIJN, 27 Okt. Gisteren is te Petersburg ontvangen eene depêche van Prins Mentschikoff, gedagteekend [illegible] den nacht tusschen 20 en 21 dezer. Zij behelst ong[illegible] het volgende: »Ons vuur beantwoordt met goed gevolg [illegible] vijandelijke vuur. De schade door den vijand, aan [illegible] vestingwerken aangerigt, is slechts van weinig beteekenis. Van den zeekant heeft de vijand den aanval niet [illegible] nieuwd. Een gedeelte onzer reserve is reeds aangekomen; het overige wordt te gemoet gezien.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amsterdam[illegible]sche Courant:*

KIEL, 26 Oktober. Sir Charles Napier wordt [illegible] alhier verwacht.

FLENSBURG, 25 Okt. Gisteren, ten ruim 4 u[illegible] den middag zijn de koning en de koningin, onder [illegible] vreugdegejuich der bevolking alhier aan land [illegible] Drie ministers bevinden zich in het gevolg. De [illegible] en de prins van Glücksburg hebben het vorstelijk [illegible] ontvangen. De stad was gisteren avond algemeen [illegible]mineerd, en er werd een groote optogt met fakkels gehouden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Okt. Uit de Krim zijn geene nadere tijdingen omtrent het bombardement, dat den 17 geopend is. De depêche van Vorst Menschikoff is nog altijd de eenige bron, waaruit men eenige bijzonderheden weet. Ofschoon men thans met eenige reserve omtrent die bijzonderheden te werk gaat, om niet op nieuw ter zake van Sebastopol misleid te worden, is het toch bijna als zeker aan te nemen, dat hetgeen Vorst Menschikoff heeft vermeld, wel zal overeenstemmen met de waarheid, wijl het niet te denken is, dat de Russische bevelhebber een verlies of nederlaag zijner troepen zou verbreiden, enkel om het genoegen te smaken, het Westen te misleiden.

— De *Moniteur* behelst een depêche van generaal Canrobert, van 13 Okt., waarbij de generaal meldt dat de loopgraven den 9 geopend zijn; de kanonnade des vijands is levendig, maar afgebroken en heeft tot hiertoe geen schade gedaan. Het verlies der belegeraars is onbelangrijk. Het officieel blad behelst bovendien een andere depêche van den Franschen zaakgelastigde te Konstantinopel gedateerd van Therapia, dd. 18, waarin gezegd wordt, dat het bombardement waarschijnlijk den 17 zou begonnen worden. De vloten zouden er toe bijdragen. De gezondheidstoestand van het leger was uitmuntend.

Een Russische depêche eindelijk, uit Warschouw dd. 24 Oktober, afkomstig van vorst Paskewitsch, bevestigt woordelijk die van vorst Mentschikoff; zij meldt den aanvang van het bombardement op den 17den en schat het getal der Russische gesneuvelden en gekwetsten op 500 man, en de vermelding van het sneuvelen van den admiraal Korniloff. De Banshee heeft te Marseille tijdingen uit Konstantinopel aangebragt van 15 Oktober en van Sebastopol van den 13. De loopgraven waren in den nacht van den 10den geopend en dat werk werd ijverig voortgezet. Men meende dat het bombardement den 16 zou aanvangen en men vier dagen daarna de bestorming zou wagen. De geestdrift der vereenigde legers was steeds stijgende.

De Porte heeft besloten dat de Turksche troepen in de Krim tot 30,000 man zouden worden opgevoerd, door het achtervolgens zenden van troepen uit Konstantinopel en Varna.

Men sprak niet van meerdere versterking, welke de Russen zouden ontvangen hebben, sedert men de vijftien of twintig duizend man in de eerste dagen van Oktober had gezien, welke troepen door de Caton en de andere stoombooten voor Perecop kruisende, beschoten waren. Zware regens in de [illegible] Odessa maakten de marsch der Russische troepen [illegible] Konstantinopel spreken van de terugkomst der Russen in de Dobrudscha en zeggen dat zij Matschin en Isactcha willen behouden, en de garnizoenen er van versterken. De ontruiming der Vorstendommen aan Oostenrijk beloofd, naar luid der korrespondentiën, zou alzoo een spotternij zijn. Te Konstantinopel was het gerucht in omloop, dat de Russen te Sebastopol den 11 een nieuwen en belangrijken uitval hadden gewaagd, doch krachtdadig waren terug gedreven.

— De berigten aangaande het terugkeeren der Russen naar de Dobrutscha zijn zoo onbestemd en onduidelijk, dat het moeijelijk is uit te maken, wat er van dit feit eigenlijk is.

— De korrespondentiën en dagbladen uit Madrid behelzen weinig belangrijk, de toestand verwondert niet. Men weet nog niet of er vóór de bijeenkomst der Cortes een wijziging in het ministerie zal plaats grijpen. De koningin zou ten minste haar verlangen hebben te kennen gegeven dat het ministerie voorloopig op denzelfden voet bleef, maar de ondervinding heeft reeds genoeg bewezen dat het Spaansche ministerie, de orders der Koningin in het minst niet eerbiedigt en dus nog minder haar verlangen zal doen.

— Men leest in den *Univers*: Mgr. de bisschop van la Rochelle heeft ons vereerd met de toezending van den volgenden brief:

»La Rochelle, 21 Oktober 1854.

Mijnheer de Redakteur!

De *Indépendance belge* is een in zijne korresponden[illegible] ongelukkig dagblad. Men heeft haar een grove leugen in [illegible] kolommen doen opnemen, door haar te zeggen dat [illegible] pastoor van Aix verboden zou hebben de Russische gevangenen te bezoeken. 't Is eene daadzaak dat [illegible] dit oogenblik het voorwerp mijner voortdurende [illegible] Een Russiesch priester heeft hen bezocht; hij [illegible] een [illegible] op het eiland met een geestelijk overste van [illegible] sische pr[illegible] belangrijkste intigtingen en schoon de Rus[illegible] wist dat hij [illegible] niet katholiek was, heb ik hem, daar ik [illegible] zoo [illegible] la Rochelle was gekomen, doen vermaan[illegible] bisdom te komen, ten einde met hem [illegible] telijk[illegible] ramen ten aanzien der vereischte gees[illegible] overigen [illegible] zijner landgenooten, van welke ik [illegible] Hij heeft [illegible] weet dat niet allen schismatiek zijn. [illegible] geen mij [illegible] noodig geoordeeld mij te bezoeken, [illegible] derstellen dat [illegible] leed doet Ik kan moeijelijk veron[illegible] [illegible] Grieksche geestelijke de uitvinder van bovengemelde leugen is geweest, want men geeft hem den titel van *Aartspriester* en men zegt dat hij eene uitmuntende opvoeding toont. Van die zijde niet verkregen hebbende wat ik wenschte heb ik mij tot eenen, in de nabijheid der hoofdstad gevestigden bisschop gewend, om hem te doen weten, dat, mogt hij kennen of mij bekend maken met een of anderen geestelijke die het Russiesch en Poolsch spreekt, ik mij gelukkig zou achten op hem de gansche jurisdiktie over te dragen, welke ik ingevolge de *Canons* hem ten aanzien der gevangenen op het eiland zou kunnen geven. Doch ook van die zijde niet geslaagd zijnde heb ik een ander middel bedacht, dat ik hoop van meer uitwerking zal zijn.

»Beschouwt gij het doelmatig, mijnheer de Redakteur om door dezen brief de onnaauwkeurigheid van het artikel in de *Indépendance* (19 Oktober) te herstellen, dan moogt gij er bij voegen dat de Aartspriester, hierboven vermeld, kennis genomen hebbende van een door den bisschop aan den pastoor van het eiland Aix geschreven brief, zich niet heeft kunnen beletten de volkomene betamelijkheid er van te bewonderen.

»Ontvang, mijnheer de Redakteur, de verzekering van mijne achting en genegenheid.

»Clement,
»*Bisschop van La Rochelle en Saintes.*"

ENGELAND.

LONDEN, 23 Okt. Eindelijk zijn er treurige, doch naar het schijnt bepaalde berigten ontvangen omtrent het lot van sir John Franklin. Dr. Rae, een als waarheidlievend bekend staand reiziger in de Poolstreken, is gisteren van zijne expeditie in Engeland teruggekeerd en heeft aan de admiraliteit terstond het volgende berigt gezonden:

»Repulse Bay, 29 Julij 1854. Ik heb de eer u te melden, dat ik in deze lente, op mijne reis door ijsen sneeuwvelden, te Pelly-Bay, Eskimoos ontmoette en van een hunner vernam, dat een gezelschap blanke mannen (Kablunans) iets verder ten westen, in de nabijheid eener rivier, door gebrek aan levensmiddelen was omgekomen. Later ontving ik nader berigt en kwam ik door aankoop in het bezit van verschillende voorwerpen, welke geen twijfel meer overlaten omtrent het lot van Franklin of een gedeelte van zijne medgezellen, — een lot, zoo verschrikkelijk als de stoutste verbeelding het slechts kan schilderen.

»Het wezenlijke, dat ik uit verschillende bronnen en op verschillende tijden vernam, komt op het volgende neder:

»In het najaar van 1850 zag men ongeveer 40 blanke mannen over het ijs naar het zuiden trekken. Verschillende Eskimoos, die bij hen waren, sleepten eene boot voort. Zij doodden eenige zeehonden, digt bij den noordelijken oever van King-Willems-Land. Geen der reizigers verstond de taal der Eskimoos, doch zij gaven door teekens te kennen, dat hun schip of hunne schepen door het ijs verbrijzeld waren en dat zij thans op weg waren naar een streek, waar zij wild hoopten te kunnen schieten. Allen, met uitzondering van een officier, zagen er zeer mager uit, alsof zij gebrek aan levensmiddelen hadden; zij kochten dan ook een rob van de Eskimoos. Eenigen tijd later, doch nog in hetzelfde voorjaar, voor het ontdooijen van het ijs, werden de lijken van 30 personen op het vasteland en van 5 andere op een nabijgelegen eiland ontdekt, op eene dagreize noordoostelijk van eene groote rivier, die volgens de beschrijving geene andere kan zijn dan de door sir George Back genoemde Great Fish River (door de Eskimoos Oot-ko-hi-ca-lick genoemd. Eenige lijken, waarschijnlijk van de eerste offers van het gebrek aan levensmiddelen waren begraven; andere vond men in tenten, nog andere onder eene boot, die tot beschutting was omgekeerd, en zelfs hier en daar op den grond verspreid. Van de op het eiland gevonden lijken, hielden de Eskimoos er een voor dat van een officier, daar hij een verrekijker om de schouders had hangen, voor hem lag een geweer met dubbelen loop.

»Naar den misvormden staat van eenige lijken en naar den in de ketels gevonden inhoud te oordeelen, waren onze ongelukkige landgenooten tot het uiterste, ja tot kannibalismus gedreven, om hun leven te verlengen.

»Aan ammunitie schijnen zij overvloed gehad te hebben; want de inboorlingen hadden buskruid in vaatjes en op den grond gevonden; ook kogels en schroot vonden zij aan het strand, waar het tijdens den lagen waterstand droog kon liggen. Buitendien werden eene menigte horologiën, teleskopen, kompassen en geweren op de plaats gevonden, die de Eskimoos gebroken schijnen te hebben, want ik zag verscheidene stukken van deze voorwerpen, alsmede zilveren lepels en vorken in handen der inboorlingen. Ik kocht daarvan wat ik magtig kon worden. (Dr. Rae voegt eene naauwkeurige lijst bij het rapport.)

»Van de Eskimoos, die ik ontmoette, had er geen enkele de blanke mannen dood of levend gezien; zij wisten het verhaal van anderen, die op de plaats, waar de lijken lagen, geweest waren of de reizigers vroeger ontmoet hadden. Ik zal nu nog maar alleen opmerken, dat wij met behulp van schietgeweer en netten, gedurende den laatsten herfst, levensmiddelen in overvloed hebben gehad; dat wij den winter in onze sneeuwhutten naar de omstandigheden *comfortable* hebben doorgebragt en dat de huiden van het gedoode wild ons genoeg winterkleederen leverden. Mijne voorjaarsreis leidde tot geene resultaten, daar ik op hinderpalen stuitte, waarop ik gedeeltelijk, in weerwil van mijne ondervinding als poolreiziger, niet voorbereid was."

Tot zoover het officieele berigt van dr. Rae, die in dienst van de Hudsonsbay-compagnie heeft gereisd. Volgens zijne opgaven schijnt het zeker, dat Sir James Roos en kapt. Bellot, tot op weinige mijlen van de plaats, waar de ongelukkige reizigers omkwamen, waren doorgedrongen. Enkele van laatstgenoemden moeten zelfs tegen het einde van Mei 1850, het tijdstip dat zich aldaar het wilde gevogelte ophoudt, aldaar geleefd hebben, want men hoorde toen bukschoten en vond ook overblijfselen van vogels, digt bij de plaats, waar zij te gronde gingen.

Dr. Rae zegt in een schrijven aan den *Times*, dat voor zoo ver hij in staat was dit te onderzoeken, men de Eskimoos niet kan verdenken van schuld te hebben aan den dood der reizigers. Honger en koude schijnen de eenige oorzaken te zijn geweest.

Verscheidene lijken waren gruwelijk misvormd en van kleederen beroofd, terwijl andere lijken in dubbele kleederen gewikkeld waren. Wat Dr. Rae van de inboorlingen kocht, werd door hen als sieraden gedragen, vooral muntstukken, waarin zij tot dat doel gaten hadden geboord. Zij hadden ook boeken gevonden, doch die natuurlijker wijze laten liggen. Dr. Rae, die weet hoe zorgvuldig de Eskimoos alles wat zij vinden, bewaren, twijfelt er niet aan of men zal met der tijd in het bezit van al de gevonden voorwerpen kunnen komen. Van die, welke hij nu reeds heeft medegebragt, en waardoor het verhaal der Eskimoos op eene droevige wijze bevestigd schijnt te worden, verdienen vermelding: een klein zilveren tafelbord met de woorden *Sir John Franklin K. C. B.* (de beginletters van *Knight Commander of the Bath*, verschillende zilveren lepels en vorken met de beginletters van de namen der volgende officieren: kapt. Crozier, luitenant C. Gore, de beide adsistent-officieren van gezondheid A. Mc. Donald en J. S. Peddie en den tweeden stuurman G. A. M. Bean.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 26 Okt. De keizerlijke Russische garde, die naar Polen op marsch moest gaan, heeft bevel ontvangen, voorloopig in Volhynie te blijven. — Graaf Esterhazy is gisteren naar Berlijn vertrokken.

— De Prins-aartsbisschop van Weenen begeeft zich heden (21) op uitnoodiging van den H. Vader naar Rome. Ook de kardinaal-primaat van Hongarije, von Scitowsky, de kardinaal-aartsbisschop, vorst von Schwarzenberg, de prins-bisschop van Breslau Dr. H. Förster en de prins-aartsbisschop van Pozen von Przyluski, hebben heden vroegtijdig de reis naar Rome aangenomen.

FREIBURG, 20 Okt. Heden namiddag vervoegde zich de ambtman von Sänger bij den H. W. H. Aartsbisschop en gaf hem op last van het groothertogelijk hofgerigt alhier, te kennen, dat het geregtshof het tegen den Opperherder aangevangen onderzoek, op bevel Zijner Kon. Hoogheid den Prins-Regent gestaakt had. De metropolitaan der Bovenrijnsche kerkprovincie verklaarde daarop in het belang van zijn kerkelijk gezag, dat hij die handeling niet als een genade, maar als een daad van regtvaardigheid beschouwde.

— Als tegenhanger van den vreeselijken brand te Memel, meldt men een dergelijke ramp, die in dit oogenblik de stad Siedleze en het Lubliner gouvernement treft. Sedert twee dagen, zoo schrijft *die Zeit*, dd. 21 Oct., is die stad eene prooi der vlammen, welke men nog niet heeft weten te bedwingen, en slechts eene straat moet tot hiertoe van de algemeene verwoesting bevrijd gebleven zijn.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 27 October.

ONDERTROUWD (26 Oct.): S. F. Lammerts, van Hindeloopen met A. M. Bruns Fullbrun. - C. Ouman, wed. met G. B. Dirksen. - S. Caminha met G. van Tuschenbroek.

GETROUWD (26 Oct.): H. Coster met C. de Vos. - J. Vroom Jr. met M. de Gaay. - Mr. E. J. P. M. Meeus, van Antwerpen met M. J. Hendrichs. - H. van Dam, van Putten met J. van Montfrans. - J. M. Groeneweg met O. Stemfoort. - J. Stemfoort met K. Rodenburg.

BEVALLEN (25 Oct.): M. C. van Ketwich, geb Muntendam, D. — (26 Oct): A. M. Jansen, geb. Degens, Z. - E van Luenen, geb. Broekman, D.

OVERLEDEN (23 Oct.): C. Rietel, wed T. Tjerks.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 26 Oct. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $51\frac{7}{8}$, 1840/1842 $4\frac{1}{2}$ pc. $91\frac{1}{8}$, 1848, —; Spanje 1—3 pc. $17\frac{7}{8}$; Binnenl. 3 pc. $33\frac{1}{8}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 70.

PARIJS, 26 Oct. Fransche 3 pc. [illegible]; $4\frac{1}{2}$ pc. 98 10; 3 pc. Spanje 33; id. 1 pc. 18; Met. [illegible] Rom. Leen. $87\frac{1}{4}$.

LONDEN, 26 Oct. Consols 94⅝; 3 pc. Spanje buitenl. 37½; 1 pc. dito 18¼; Comité-Bewijzen 5; Passive 4¾, 5 pc. Rusl. 95; 4½ pc. dito 84; 4 pc. Holl. 90¾; 2½ pc. id. 60¾; 5 pc. Sardinië 88½, Brazilië 98½; 4½ pc. Peru 71; Gren. uitg. 5½; id. werk. 16; 3 pc. Mexiko 24⅞; 4 pc. Portugal 40½; Turkije 2¼; Ecuador 3½; Wissel op Amst. 11.17½.

WEENEN, 25 Oct. Met. 5 pc. 84; id. 4½ pc. 73½; Bank-Aktien 1230; Wissel op Londen 11.47; Amst. ——; Parijs 141¾; Goud 27; Zilver 23½; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 25 Oct. 3½ pc. Pruissische Staatschuld 84¼; 4½ pc. Rusland 81; 5 pc. 93; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 16¼; Parijs 78; Amst. 140¼; Weenen 82⅛; Petersburg 98⅝.

HAMBURG, 25 Oct. Spanje 3 pc. 30; id. 1 pc. 16⅞; Rusl. 5 pc. 90; 3 pc. Mexikanen 16¼; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 25 Oct. 5 pc. Met. 68; 3 pc. Spanje binnenl. 31⅞; id. 1 pc. 17 11/16; Wissel op Londen 3/m. 99⅝; Amsterdam 116⅞; Parijs 92⅞; Weenen 97⅝.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek . . .	f 24,30	a —	Pruissische . .	f 35¼	a —
Napelsche . .	- 25,30	„ —	Spaansche . .	- 2,31	„ —
Div. in £St. .	- 11,65	„ —	Hamb. Russ. .	- 35⅝	„ —
Eng. Russen .	- 11,65	„ —	Russ. in Z. R.	- 34⅝	„ —
Fransche . . .	- 55⅞	„ —	„ Pap. „	- —	„ —
Belgische . . .	- 55⅞	„ —	Pools. in Fl.	» 26⅝	„ —

Coup. Spanje Buitenl. f 11 62½.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,65	a 9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,70	» 11,80
» Pistolen	» 9,55	» 9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,35	» 9,45

Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9¾ à 10¼ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	» 1,78
Zilver 1000 à 980	f —,—	à —,—
» 900 » 700	» 104,20	» 104,70

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		25 OCT. 4½ u. gebl.	26 OCT. 4½ u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		59 1/16	58⅞	a 59 1/16	58 15/16
Dito Dito	3	70 5/16	70	70¼	70
Dito Dito	4	88 15/16	88⅞	89	
D. I. Leening 1844	4	88⅞			
Amortis. Syndik.	3½				
Handel-Maatschappij	4½				
Haarlemmermeer	5				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½		101		
„ Holl. Spoorw.-M.					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank					
België	4½	47¾			
Dito bij *Rothschild*	2½	48⅝	48½		
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1	18⅛	18⅛	18 3/16	18⅛
Dito	3		38		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	32½	32 7/16	82⅝	32½
Coupon-Bewijzen		5¼	5¼		
Amortisable Schuld		4 15/16	4 15/16		
Portugal, te Londen	3	36⅛	36⅛	36¼	36⅛
Dito Uitgestelde					
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	98¾	98⅝	98½	98½
Dito Dito 1828 en 1829	5	99	98½	98¾	
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	82	82		
Dito	4½	83¼	83¼		
Dito bij *Hope*	4	73	73		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	72¼	72¼	72⅝	
Dito bij id. 5de Serie	6				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6		56⅝		
Certifikaten van dito	6	56½	56⅝	56¾	
Engelsche Russen					
Polen, Certifikaten	4	64¾	64¾		
Dito Aand. met Lot. fl. 500		138	138	138½	
Oostenrijk, Metalliek	5	66⅝	65⅞	66 1/16	
Dito Nieuwe 1847	2½	33½	33 5/16	33 9/16	
Dito 1851 en 1852	2½	33½	33 5/16	33 9/16	
Dito Nieuwe	5	76⅝	75⅝	76⅜	
Dito 1854	5	76⅝	75 9/16	76⅜	77 13/16
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		f 237			
Pruissen	4½				
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.		3 1/16			
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5				
Denemarken, Leen. te Lond.	5				
Louisiana, bij *Hope*	5	99⅝	99⅝		
Braziliën	5		97¼		
Dito 1843	5	96¾			
Mexiko	3	21 11/16	21 9/16	21 11/16	21⅝
Dito Onbepaalde		21 11/16	21 9/16	21 11/16	21⅝
Peru	4½	69½	68¾		
Grenada, a £ 100	2½	15⅜	15½		
Dito Uitgestelde		5⅞	5¾	5 13/16	
Ecuador a £ 100					
Venezuela, a £ 100	3¾				
Dito Uitgestelde	1¼		10¼		
Thesaurie	5				

N. Met. 70, ⅝, ¼.

Na eene neiging van verderen vooruitgang, sluit de markt algemeen zeer flaauw, onder den invloed van eenige aanzienlijke verkooporders in Hollandsche en Oostenrijksche fondsen op de lagere buitenlandsche noteering van heden.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55¾	Livorno	2/m.	f 38¼
»	zigt	» 56¼	Napels	»	» 84
Bordeaux	2/m.	» 55¼	Petersburg	»	» 1.70
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 28½
Madrid	3/m.	» 240	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» 99⅜
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» 35¼
Bilbao	»	» 238	»	zigt	» 35 9/16
Lissabon	»	» 40¾	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» 40¾	»	zigt	» 11,72½
Genua	2/m.	» 45¾	Rotterdam		» ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 27 Okt. Granen flaauw en zonder handel.

ROTTERDAM, 26 Okt. Tarwe. 156/2 ℔ oude witbonte Poolsche f 500; 152/2 ℔ witb. dito f 480; 158/2, 160/2 ℔ nieuwe Hooglandsche Kleefsche f 470, 480. — Rogge. 146/2 ℔ Archangel f 335; en 145/2 ℔ dito te Delfshaven f 325. — Koolzaad. Puik Overmaasch gestort 74 £.

SCHIEDAM. 26 Okt. Moutwijn f 25, Jenever f 29,50; Amst. Proef f 30,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 26 Okt. Boter: Eerste kwaliteit f 56 a 58; tweede kwaliteit f 52 a 55.

ANTWERPEN, 26 Okt. *Koffij.* Van Brazil is eene lading van 4500 balen zeilende verkocht.

Suiker. Van Havana zijn 100 kisten verhandeld.

Rijst. Vaste markt met onbelangrijke aanbiedingen.

Granen. Tarwe zeer kalm. Rogge prijshoudend.

LONDEN, 25 Okt. *Ruwe Suiker.* De vreemde soorten bedingen de volle prijzen met doorgaande handel.

Koffij. Native Ceylon wordt weinig aangeboden en bedingt 46 s. a 47 s. na kwaliteit.

Thee. Congo overvloedig ter markt en prijzen houden zich met moeite staande.

Rijst zeer vast met geringen voorraad.

Talk flaauw. Petersburger 66 s. 6 d. a 67 s. 3 d.

Granen. Tarwe, op eene verhooging van 1 a 2 s. met weinig kooplust. Garst 1 s. hooger.

LIVERPOOL, 25 Okt. *Katoen* in eene flaauwe stemming.

BORDEAUX, 23 Okt. *Voorloop.* 3/6 op fr. 208 gehouden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 26 Oct. E. Bargman, Eugénie, Batavia, l. v. Brouwershaven, na aan den grond vast gezeten te hebben. — W. Leversteijn, Vrijhandel, Livorno, l. v. Lissabon.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 26 Oct. in lading naar:

Heilbron G. C. Schmits, Clio.
Frankfort en *Coblentz* W. Pfaff, Frankf. N°. 4.
Dusseldorp & Neus F. van Duinen, Goede Verwachting.

Rijnhoogte	ARNHEM 26 Okt	0 el	75 duim
	KEULEN 25 „	4 vt.	11½ „

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 30 October, 's avonds ten vijf ure.

1. Een Huis en Tuin, waarachter Koetshuis, Stalling en Erve, Keizersgracht, CC 726, en Kerkstraat, CC 637.
2. Een Huis en Erf, Keizersgracht, LL 239.
3. Een Huis en Erve, Schapenplein, D 58.
4. Een dito, Achtergracht, W 643.
5. Een dito, naast het voorgaande Perceel, W 642.
6. De helft in een Huis en Erve, Bloemstraat, DD 251.
7. Een Huis en Erve, Nieuwstraat, H 540.
8. Een Huis, Achterhuis en Erve, N. Z. Achterburgwal, G 234. } te zamen in slag.
9. Een Pakhuis en Erve, als voren, G 233. }
10. Een Pakhuis en Erve, N. Z. Voorburgwal, H 532.
11. Een Huis en Erve, Haarlemmerdijk, UU 291.
12. Een Huis, Achterhuis en Erve, Oudebrugsteeg, L 113.
13. Een Huis en Erve, Nieuwezijds Armsteeg, L 467.
14. Een Pakhuis en Erve, Regt-Boomsloot, O 290.
15. Een Huis en Erve, Prinsengracht, LL 318.
16. De Ambachtsheerlijkheid *Zaanen*, Gemeente Schooten bij Haarlem. } te zamen in slag.
17. De Hofstede of *'t Huis Zaanen*, in de Heerlijkheid Zaanen, groot b. 5.8220. }
18. Diverse Teelgronden, in de nabijheid van Perceel N°. 17, groot b. 5.6360. }
19. De Boeren-Hofstede *Noordlust*, aan den Amstelveenschen Weg, Gemeente Rietwijk en Rietwijkeroord en Nieuwer-Amstel, groot b. 40.6970
20. De Boeren-Hofstede *Rietwijk*, in Rietwijkeroord, Kanton Nieuwer-Amstel, groot b. 31.1890.
21. Een Huis en Erve, Lijnbaansgracht, BB 275.
22. Een dito, St. Anthonies Breestraat, C 69.
23. Een Huis, [illegible] en Erve, Bloemstraat, DD 285. } te zamen in slag.
24. Een Huis en Erve naast het [illegible] DD 286. }
25. Een dito, Wijdesteeg, [illegible]
26. Een dito, Lauriërstraat, FF 13.
27. De Opstand van een Gebouw, vroeger Stads-School, Lijnbaansgracht, PP 302.

Advertentiën.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitg